

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา สด๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ภัยพิบัติ อุทกภัย

ครูผู้สอน ครูอาทิตย์ ศรีรุ่ง

ครูภากร อุปการแก้ว

ภัยพิบัติ อุทกภัย

จุดประสงค์

๑. นักเรียนอธิบายความหมาย
ของอุทกภัยได้ถูกต้อง

จุดประสงค์

๒.๑ นักเรียนวิเคราะห์

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะ
ทางกายภาพของพื้นที่กับ
การเกิดอุทกภัยได้ถูกต้อง

จุดประสงค์

๒.๒ นักเรียนวิเคราะห์
แนวทางการป้องกัน
การเกิดอุทกภัยได้ถูกต้อง

จุดประสงค์

๓. นักเรียนอภิปรายถึงคุณค่า
และความสำคัญของการศึกษา
เรื่องภัยพิบัติได้อย่างมีเหตุผล

คำถามชวนคิด

ภัยพิบัติที่นักเรียนรู้จัก
มีภัยพิบัติอะไรบ้าง

ภัยพิบัติ

ภัยที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต และทรัพย์สิน
โดยส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจ และวิถีชีวิตของผู้คน
ในสังคม

ทาง
ธรรมชาติ

มนุษย์
สร้างขึ้น

ภัยพิบัติทางธรรมชาติ

อุทกภัย

วาตภัย

แผ่นดินไหว

สึนามิ

ดินโคลนถล่ม

ไฟป่า

อุทกภัย

ภัยหรืออันตรายที่เกิดจาก
น้ำท่วม หรืออันตรายอันเกิดจาก
สภาวะที่น้ำไหลเอ่อล้นฝั่งแม่น้ำ
หรือเกิดจากการสะสมน้ำบนพื้นที่
ซึ่งระบายออกไม่ทันทำให้พื้นที่นั้น
ปกคลุมไปด้วยน้ำ

น้ำท่วมภาคเหนือ

น้ำท่วมอีสาน

เสียหายแล้ว 8 แสนกว่าไร่

น้ำท่วมใหญ่กทม. ปี ๕๔

น้ำท่วมภาคใต้

สาเหตุการเกิด อุทกภัย


```
graph TD; A[สาเหตุการเกิดอุทกภัย] --> B[ปัจจัยธรรมชาติ]; A --> C[การกระทำของมนุษย์]
```

สาเหตุการเกิดอุทกภัย

ปัจจัยธรรมชาติ

การกระทำของมนุษย์

ปัจจัยธรรมชาติ

๑. ฝนตกหนัก

การเกิดอุทกภัย โดยทั่วไปมีสาเหตุสำคัญมาจากปริมาณฝนตกหนักมากเกินไปเกินความสามารถในการระบายน้ำของพื้นที่หรือแม่น้ำลำคลองในบริเวณข้างเคียงไม่สามารถระบายได้ทัน

ปัจจัยธรรมชาติ

๒. อิทธิพลน้ำทะเลหนุน

โดยเฉพาะจังหวัดชายฝั่งทะเล
หรือปากแม่น้ำจะได้รับผลกระทบจาก
น้ำทะเลหนุนเป็นประจำ

น้ำทะเลหนุนในกทม.

น้ำทะเลหนุนจังหวัดสมุทรปราการ

การกระทำของมนุษย์

๑. การตัดไม้ทำลายป่า

ทำให้ปริมาณน้ำฝนไม่สามารถดูดซึมโดยต้นไม้ได้
เมื่อเกิดฝนตกหนักบริเวณ
ภูเขา น้ำจึงไหลบ่าลงสู่พื้นที่
ด้านล่างและท่วมอย่างรวดเร็ว

ป่าต้นน้ำถูกทำลาย จ.น่าน

การกระทำของมนุษย์

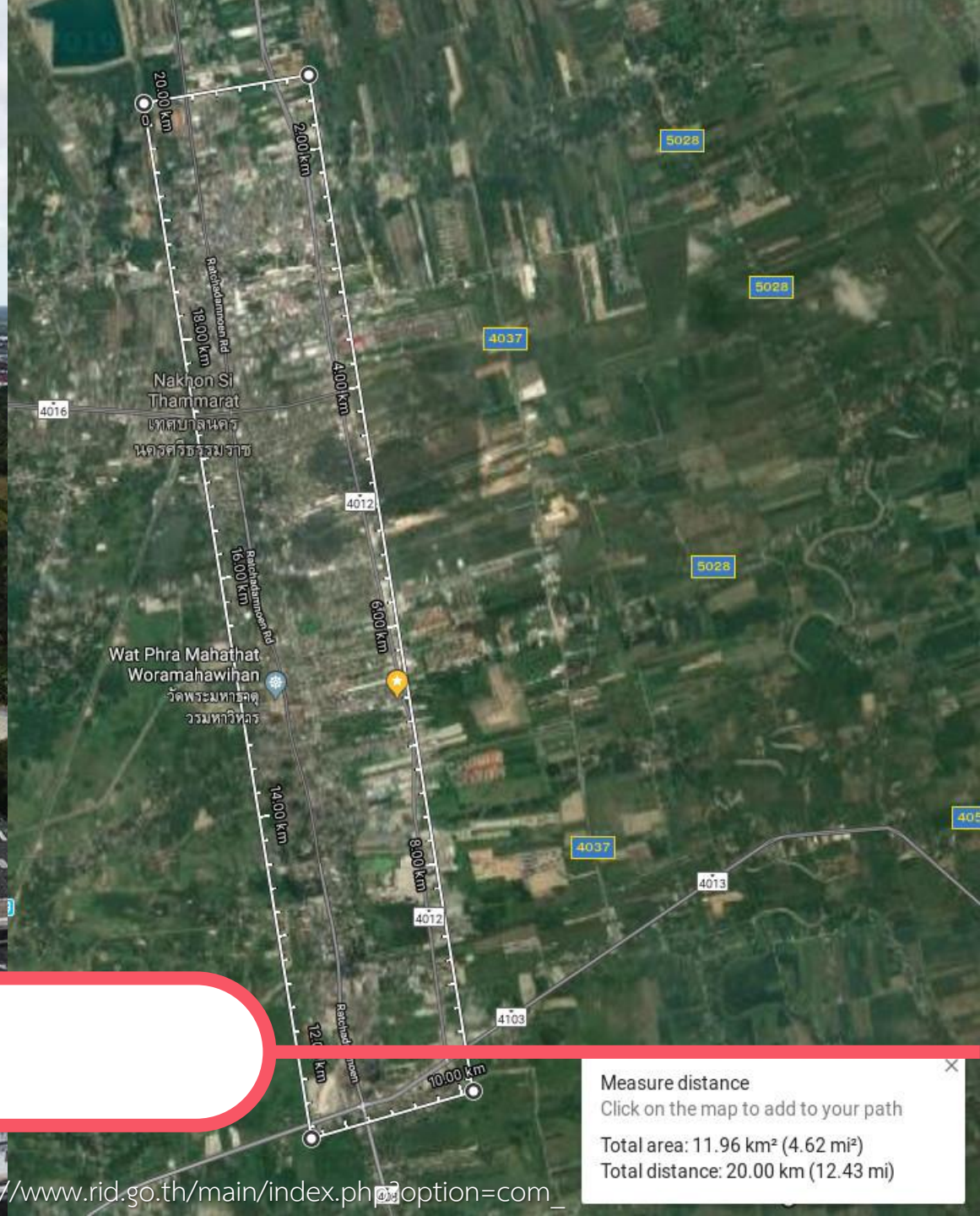
๒. การสร้างกีดขวางทางไหล ของน้ำ

เช่น การสร้างถนนและ
ตึก อาคาร หรือการถมดิน
เพื่อปรับพื้นที่

น้ำท่วมตัวเมืองนครฯ

ลักษณะ ของอุทกภัย

น้ำป่าไหลหลาก

พื้นที่เสี่ยง บริเวณตลาดเชิงเขา ที่ราบลุ่มใกล้ภูเขาสูง

สาเหตุ เกิดฝนตกหนักบนภูเขาสูง ทำให้น้ำสะสมปริมาณมาก
จนดินและรากไม้ ไม่สามารถดูดซึมน้ำไว้ทัน ส่งผลให้น้ำไหลบ่า
ลงสู่ที่ราบต่ำอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดความเสียหายรุนแรง

น้ำท่วมฉับพลัน

พื้นที่เสี่ยง ที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำ พื้นที่ชายฝั่งทะเล

สาเหตุ เกิดฝนตกหนักต่อเนื่อง จนไม่สามารถระบายน้ำได้ทัน
เขื่อนหรือฝายพังทลาย ภาวะน้ำทะเลหนุน ทำให้มวลน้ำ
ปริมาณมาก ไหลเข้าท่วมพื้นที่อย่างรวดเร็ว

ผลกระทบ ของอุทกภัย

ผลกระทบของอุทกภัย

๑. เกิดความเสียหายกับ
อาคารบ้านเรือน สิ่งก่อสร้าง
และสาธารณสถาน คนและ
สัตว์พาหนะและสัตว์เลี้ยง
อาจได้รับอันตรายถึงชีวิต
จากการจมน้ำตาย

ผลกระทบของอุทกภัย

๒. เส้นทางคมนาคมและการขนส่ง อาจจะถูกตัดเป็นช่วง ๆ โดยความแรงของกระแสน้ำ ถนน และสะพาน อาจจะถูกกระแสน้ำพัดให้พังทลายได้

ผลกระทบของอุทกภัย

๓. ระบบสาธารณูปโภค
จะได้รับความเสียหาย เช่น
ไฟฟ้า และประปา

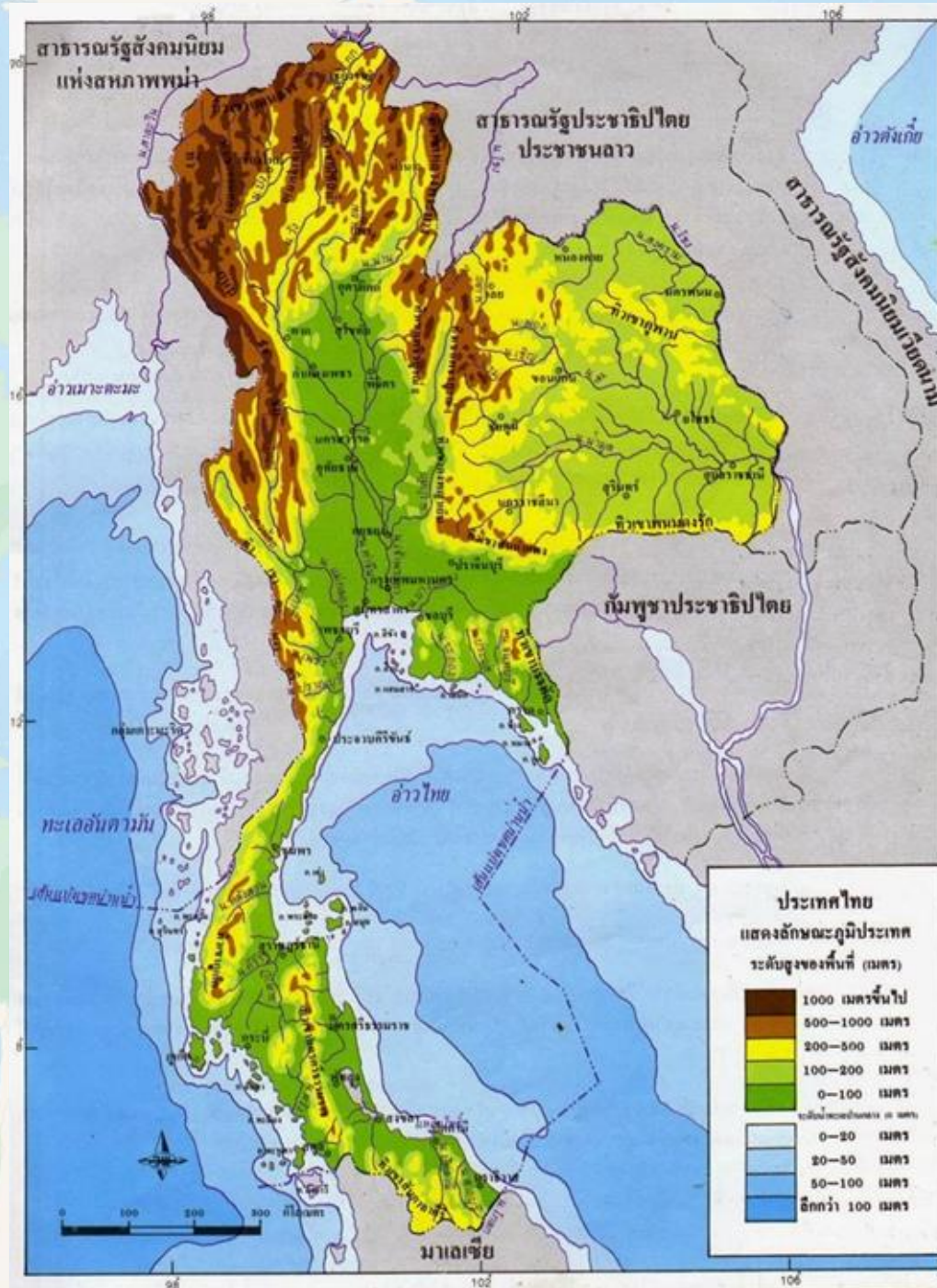
ผลกระทบของอุทกภัย

๔. พื้นที่ การเกษตรและ การปศุสัตว์จะได้รับ ความเสียหาย เช่น พืชผล ไร่นา สัตว์พาหนะ วัว ควาย สัตว์เลี้ยง อาจถูกน้ำท่วมตายได้

พื้นที่ที่มีโอกาส
จะเกิดอุทกภัย
ในประเทศไทย

คำถามชวนคิด

นักเรียนจะสามารถป้องกันการเกิด
อุทกภัยในบริเวณดังกล่าวได้อย่างไร

วิธีเอาตัวรอดจาก
ภัยพิบัติอุทกภัย

จงอยู่ในอาคารที่แข็งแรง และอยู่ในที่สูงพ้นระดับน้ำ
ที่เคยท่วมมาก่อน

ไม่ควรขับขียานพาหนะฝ่าลงไปในกระแสน้ำหลาก

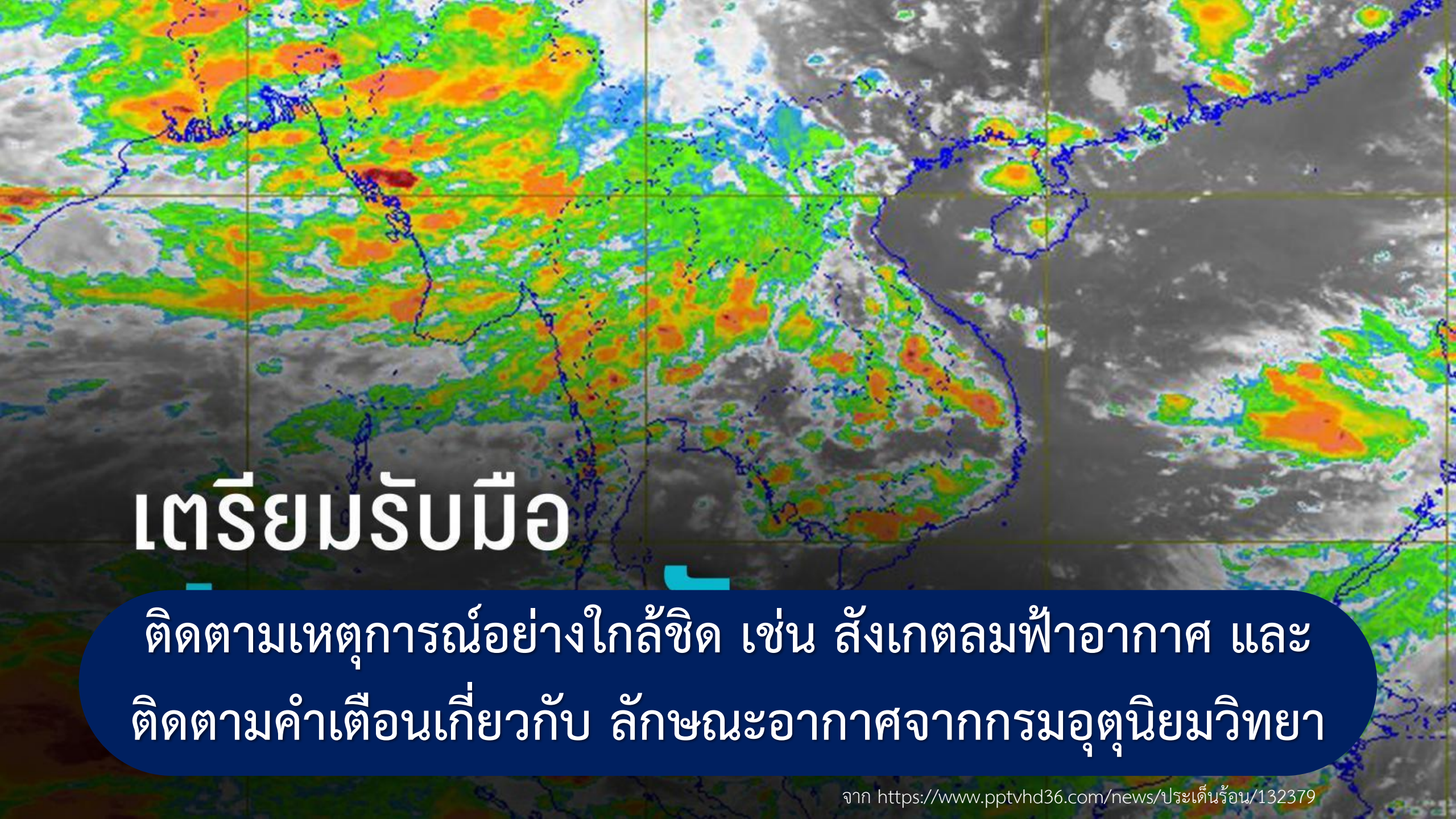
ไม่ควรเล่นน้ำหรือว่ายน้ำเล่นในขณะน้ำท่วม

ระว่างสัตว์มีพิษที่หนีน้ำท่วมขึ้นมาอยู่บนบ้าน
และหลังคาเรือนกัดต่อย เช่น งู แมงป่อง ตะขาบ

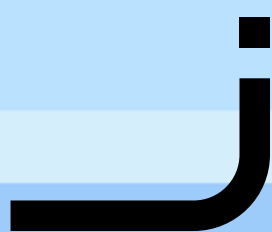
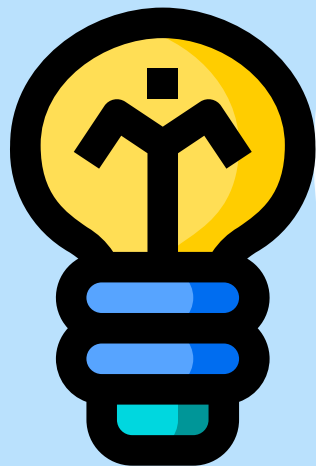
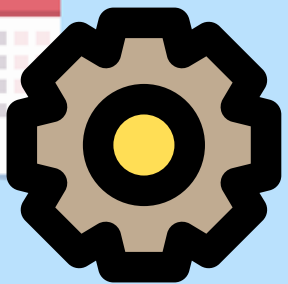

เตรียมพร้อมที่จะอพยพไปในที่ปลอดภัยเมื่อสถานการณ์จวนตัว
หรือปฏิบัติตามคำแนะนำของทางราชการ

เตรียมรับมือ

ติดตามเหตุการณ์อย่างใกล้ชิด เช่น ลังเกตลมฟ้าอากาศ และ
ติดตามคำเตือนเกี่ยวกับ ลักษณะอากาศจากกรมอุตุนิยมวิทยา

ใบงานที่ ๑ เรื่อง ภัยพิบัติ อุทกภัย

คำชี้แจงในการทำ กิจกรรมนักเรียน

ให้นักเรียนวาดภาพอุทกภัย
และตอบคำถามลงใน
ช่องว่างที่กำหนดให้ต่อไปนี้

คำชี้แจงบทบาท ครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑ เรื่อง ภัยพิบัติ อุทกภัย
๒. ครูให้นักเรียนลงมือทำใบงานได้
๓. ครูให้ความช่วยเหลือนักเรียนตามความเหมาะสม

ใบงานที่ ๑ เรื่อง ภัยพิบัติ อุทกภัย

๑. อุทกภัย หมายถึงอะไร และมีสาเหตุการเกิดจาก
อะไรบ้าง

.....
.....

๒. ประเทศไทยมักประสบอุทกภัย เพราะเหตุใด

.....
.....

๓. พื้นที่ใดบ้างในประเทศไทย ที่มักประสบ อุทกภัย

.....

สรุป

๑. อุทกภัย หมายถึงอะไร และมีสาเหตุการเกิดจากอะไรบ้าง

ภัยที่มีสาเหตุมาจากน้ำ มีสาเหตุการเกิดได้หลายประการ เช่น ฝนตกหนัก น้ำทะเลหนุน การตัดไม้ทำลายป่า การสร้างสิ่งก่อดำรงกีดขวางทางน้ำ การวางระบบระบายน้ำที่ไม่ดี

๒. ประเทศไทยมักประสบอุทกภัย เพราะเหตุใด

เพราะประเทศตั้งอยู่ในภูมิภาคแบบร้อนชื้น ซึ่งมีฝนตกชุก ทั้งภูมิภาคส่วนใหญ่ เป็นพื้นที่ราบลุ่ม

๓. พื้นที่ใดบ้างในประเทศไทย ที่มักประสบ อุทกภัย

พื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำต่าง ๆ เช่น ที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาในภาคกลาง และพื้นที่ภาคใต้ ที่มีฝนตกชุกตลอดทั้งปี

จาก <https://www.posttoday.com/social/local/469131>

บทเรียนครั้งต่อไป

ภัยพิบัติ ชาติภัย

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

